

5—ma’ruza. Microsoft PowerPoint dasturi yordamida taqdimot tayyorlash.

Reja:

1. Tarixi

2. Versiyalari

3. Formatlari

4. Bo’limlari

Microsoft PowerPoint (to'liq nomi — **Microsoft Office PowerPoint**, inglizcha: *power point*— ishonarli hisobot) — taqdimotlar yaratish va ularni tomosha qilishga mo'ljallangan dastur bo'lib, Microsoft Officening bir qismi hisoblanadi va Microsoft Windows, macOS tizimlarida ishlash imkoniyatiga ega. PowerPointda yaratilgan taqdimotlar projektor yordamida katta ekranlarda yoki katta o'lchamli televizion ekranlarda ko'rishga mo'ljallangan.

Tarixi

PowerPoint yaratish fikri Berkli oliygohi talabasi Bob Gaskins (Bob Gaskins)da paydo bo'ladi. 1984-yil Gaskins Forethought firmasiga qo'shildi va Dennis Ostin (Dennis Austin) ismli dasturchini ishga yollaydi. Bob va Dennis harakatlarini birlashtirishadi va Presenter dasturini yaratishadi. Dennis dasturning original versiyasini Tom Rudkin bilan yaratadi. Keyinchalik Bob dastur nomini PowerPoint deb o'zgartirishga qaror qiladi.

1987-yil PowerPoint 1.0 Apple Macintosh tizimi uchun namoyish etiladi. U oq-qora formatda ishlagan. Keyinchalik Macintoshning rangli ko'rinishlari paydo bo'lgan va dasturning ham rangli versiyasi yaratilgan. PowerPointning ilk versiyalarida dastur tarkibiga ko'k jildli kitob shaklidagi yo'riqnoma kiritilgan, ammo bu biroz qimmatga tushishi munosabati bilan Forethought elektron yo'riqnomaga o'tishga qaror qiladi.

1987-yil Forethought va PowerPoint Microsoft tomonidan \$ 14 mln.ga sotib olinadi. 1990-yil Microsoft Office paketi to'plamidagi Windows uchun versiyasi namoyish qilindi. 2002-yildan boshlab Office XP PowerPointning paydo bo'lishi bilan u Office paketidan alohida ham tarqatilishi mumkin edi. Albatta Q.M.T

Versiyalari

Yil	Versiya	Nom	Izoh
<u>1990</u>	2.0	PowerPoint 2.0 Windows 3.0 uchun	MS Office 1.x tarkibida

<u>1992</u>	3.0	PowerPoint 3.0 Windows 3.1 uchun	MS Office 3.0 tarkibida
<u>1993</u>	4.0	PowerPoint 4.0	MS Office 4.x tarkibida
<u>1995</u>	7.0	PowerPoint Windows 95 uchun	Office 95 tarkibida
<u>1997</u>	8.0	PowerPoint 97	Office 97 tarkibida
<u>1999</u>	9.0	PowerPoint 2000	Office 2000 tarkibida
<u>2001</u>	10	PowerPoint 2002	Office XP tarkibida
<u>2003</u>	11	PowerPoint 2003	Office 2003 tarkibida
<u>2007</u>	12	PowerPoint 2007	Office 2007 tarkibida
<u>2010</u>	14	PowerPoint 2010	Office 2010 tarkibida
<u>2013</u>	15	PowerPoint 2013	Office 2013 tarkibida
<u>2016</u>	16	PowerPoint 2016	Office 2016 tarkibida
<u>2018</u>	17	PowerPoint 2019	Office 2019 tarkibida

Formatlari

Taqdimotlar quyidagi (prefiks yordamida) ko'rinishlarda saqlanishi mumkin:

- *.ppt* — PowerPoint taqdimoti
- *.pps* — faqatgina PowerPoint taqdimoti
- *.pot* — PowerPoint modeli

PowerPoint 2007 o'zining macOS uchun versiyasida (2008) Office Open XML formatini taqdim etdi. Shundan so'ng taqdimotlar *.pptx*, *.ppsx*, *.potx* ko'rinishiga ega bo'ldi. Taqdimotga audio fayl qo'shish uchun MPEG LAYER 3 18HB 11025 Hz stereo formatini ishlatish zarur.

Muvofiqligi

PowerPoint Microsoft Office qismi hisoblanadi. Bu esa PowerPointga taqdimot yaratuvchi dastur sifatida dunyoga keng tarqalishiga yordam berdi. Tez-tez PowerPoint taqdimotlari foydalanuvchilar tomonidan boshqa kompyuterlarga jo'natilib turiladi. Bu esa raqobatchi dasturlar bilan muvofiqlikni ta'minlash zaruriyatini bildiradi. PowerPointning ba'zi taqdimotlari Windows tizimiga o'rganganligi bois uni macOS PowerPoint versiyasida ochishning iloji yo'q. Shu sababli Microsoft ochiq standartlarga o'tishga qaror qildi.

Reklama taqdimoti

Reklama prezentastiyasini yaratish bu ko'p vaqtni talab qiladigan, juda muhim va mas'uliyatli jarayondir. Bu o'rinda sizdan talab qilinadigan bu rasmlar, animastiya (harakat), qisqa matnlardan iborat ssenariyni o'ylab topish. Prezentastiyalar tayyorlashda eng effektiv va universal vositalardan biri - bu Microsoft Office ilovasidagi - Power Point dasturidir. U grafik axborotlar, taqdimotlar, ovoz, video

kliplar, animastiyalardan foydalanib, sifatli taqdimotlar yaratish imkonini beradi. Prezentastiyalarni tayyorlash natijasida:

- qatnashuvchilarga tarkatish uchun chop qilingan hujjat;
- kadoskopda foydalanish uchun kalkalar;
- slaydoskoplarda foydalanish uchun 35-millimetrli slaydlar;
- cho‘ntak daftarchasi;
- elektron prezentastiyalarni olish mumkin.

Microsoft PowerPoint – taqdimotlarni tayyorlash va taqdimotlarni hosil qilish uchun mo‘ljallangan bo‘lib, unda yaratilgan taqdimotlarda oddiy animastiyalar hosil qilish mumkin. Taqdimot – ma’ruza, biznes reja va hokazolar bo‘lishi mumkin. Har bir taqdimot bir necha slayddan tashkil topgan bo‘lishi mumkin.

Microsoft Power Point – universal, imkoniyatlari keng bo‘lgan, ko‘rgazmali grafika amaliy dasturlari sirasiga kiradi va matn, rasm, chizma, grafiklar, animastiya effektlari, ovoz, videorolik va boshqalardan tashkil topgan slaydlarni yaratish imkonini beradi.

MICROSOFT POWER POINT dasturi, asosan, 1987 yildan boshlab paydo bo‘lgan prezentatsion grafik ishlarida muhim o‘rin egallaydi. Mazkur dasturning avvalgi versiyalaridagiga nisbatan hozirgi dasturiga yangi qo‘shimchalar va prezentatsiyalarni qo‘llashning yangi usullari ishlab chiqildi.

MICROSOFT POWER POINT dan foydalanayotgan har bir foydalanuvchi yoki u yangi ish boshlovchi bo‘lsa, yoki tajribali bo‘lishidan qat’iy nazar, ushbu dasturga kiritilgan yangi usullarni yuqori darajada baholaydi.

Kompyuter texnologiyasining rivojlanib borishi taqdimot masalasini hal etish ham oson, ham tez va asosiysi, sarf-harajatni juda ham kam bo‘lishini ta’minlaydi. Shunday dasturlar yaratildiki, saydlar tayyorlash uchun matn, grafik muharrirlari, elektron jadval, multimedia dasturlari va Internet xususiyatlarini bog‘lagan holda, quyidagi imkoniyatlarni beradi:

- 1) matn, rasm chizma va jadvallarni slayd sahifasida belgilangan tartibda joylashtirish;
- 2) matn, rasm chizma va jadvallarni slayd sahifasida ixtiyoriy tartibda joylashtirish;
- 3) taqdimotdagi bir slayd bezagini qolgan barcha slaydlarga avtomatik o‘tkazish;
- 4) taqdimotdagi har bir slaydni alohida ko‘rinishda bezash;
- 5) taqdimotda multimediali slaydlar yaratish.

Dastur tamonidan matn, rasm, grafik va jadvallarni slayd sahifasida

belgilangan tartibda joylashtirilishi avtomaket yoki Slayd razmetkasi (razmetka slaydov) deb tushuniladi

Microsoft Power Point yaratgan hujjatlarini Office ning boshqa muharirlariga, Web sahifa ko'rinishida, rasm ko'rinishida (*.bmp,*.jpg) va boshqa ko'rinishlarda eksport qilish imkoni berilgan.

PowerPoint dasturi MICROSOFT firmasining WINDOWS qobig'i ostida yaratilgan bo'lib, ushbu dastur prezentatsiyalar (taqdimot qilish, ya'ni tanishtirish) bilan ishlash uchun eng qulay bo'lgan dasturiy vositalardan biridir. Bu dastur orqali barcha ko'rgazmali qurollarni yaratish va ba'zi joylarda esa ma'lumotlar bazasi sifatida ham qo'llash mumkin. Ayrim hollarda bu dasturdan multimedia vositalarini boshqarish va ularni qo'llab, namoyish etuvchi qurilmalarga yuborish vazifalarini ham bajarish mumkin.

Prezentatsiya - bu slaydlar va maxsus effektlar to'plami bulib, ularni ekranda ko'rsatish, tarqatiladigan material, ma'ruza rejasi va konspekt shaklida bitta faylda saqlanadi, Prezentatsiya (taqdimot) - yaratilayotgan slaydlar turkumi va uni namoyish etish uchun beriladigan fayl nomi.

Slayd - bu prezentatsiyani alohida kadiri bulib, matnni, sarlavhalarini grafik va diagrammalarni o'z ichiga oladi. **Slayd** - ma'lum bir o'lchamga ega bo'lgan muloqot varaqlari hisoblanadi. Unda biror maqsad bilan yaratilayotgan namoyish elementlari joylanadi.

Maruza konspekti - Power Point da prezentatsiya ustida ishlash jarayonida yaratilgan ma'ruza konspekti. Chop etish vaqtida ma'ruza konspektining har bir betida slayd va tekstning mazmunini tushuntiruvchi kichiklashtirilgan tasvir chiqarilgan bo'ladi.

Prezentatsiya strukturasi (tuzilishi) - faqatgina slayd sarlavhasini, shuningdek, grafik tasvirsiz asosiy matnni va maxsus shakllantirishni ichiga olgan hujjat. *Dasturdagi asosiy tushunchalar bu - slayd va prezentatsiya tushunchalaridir.* Masalan: Prezentatsiya1 – Power Point dasturi ochilganda, sarlavhalar qatorida paydo bo'lib, yaratilgan yoki yaratilayotgan taqdimotning ayni vaqtdagi nomi hisoblanadi. Bu nomni keyinchalik o'z xohishingizga ko'ra almashtirishingiz mumkin.

Bugungi kunda reklamalarning har xil ko'rinishlari: varaqlar, e'lonlar, tele va radioreklamalar sizga ma'lum. Hozirda kompyuter reklamalarni yaratish va tarqatish bo'yicha eng kuchli vositaga aylanadi.

Reklama prezentatsiyasini yaratish - bu ko'p vaqtni talab qiladigan, juda muhim va mas'uliyatli jarayondir. Bu o'rinda sizdan talab qiladigan, juda muhim va mas'uliyatli jarayon. Bu o'rinda sizdan talab qilinadigan rasmlar, animatsiya (harakat), qisqa matnlardan iborat ssenariyni o'ylab topishdan iborat.

Slaydlar ketma-ketligidan iborat tayyor ko'rgazmani kompyuter ekranida, videomonitorida, katta ekranda namoyish qilish mumkin.

Ko'rgazmani tashkil qilish - slaydlar ketma-ketligini loyihalash va jihozlash demakdir.

Taqdim etish axborot texnologiyasining samaradorligi ko'p jihatdan taqdim etuvchi shaxsga, uning umumiy madaniyati, nutq madaniyati va h.k.larga bog'liq

ekanligini ham unutmashlik lozim.

POWER POINT dasturi har xil mavzularga oid juda ko'p tayyor taqdimotlar ko'rinishlarini tavsiya etadi. Bunday ko'rinishlar har xil usulda bezatilgan slaydlarni o'z ichiga oladi. Slayd maydonida zarur bo'lsa o'zimizga kerakli matnni, chizmani, jadval yoki diagrammani joylashtirishimiz mumkin.

Microsoft Power Point dasturi ishga tushirilganda dasturning interfeysi va Power Point muloqot oynasi ochiladi. Word, Excel dasturlari interfeysi kabi Power Point interfeysi ham sarlavhalar satri, menyular satri, uskunalar paneli va ishchi maydoniga ega. Menyular satri slaydlarni ko'rsatish (Pokaz slaydov) bo'limi bilan farqlanadi. Power Point dasturi interfeysining boshqa dasturlar interfeysidan yana bir farqi Power Point muloqot oynasining mavjudligidir. Muloqot oynasida taqdimot ishlarida yordam beradigan maslahatlar berilgan.

1.1. Microsoft Power Point dasturining menyusi.

Power Point taqdimotlar muxarririning menyusi oynani yuqori qismida joylashgan bo'lib u 9 bo'limdan iborat: Fayl, asosiy, Vstavka, Dizayn, Perexodi, Animatsiya, Pokaz slaydov, Resenzirovaniy, Vid. Bu bulimlar yordamida biz taqdimot, slayd va ularda joylashgan xar xil matn, rasm hamda boshqa istalgan ob'ektlar ustidan xar xil amallarni bajarishimiz mumkin. Endi bu bo'limlar bilan yaqinroq tanishaylik.

Fayl menyusi

Kamandalarining mazmuni:

Sozdat - YAngi, ilgari mavjud bo'lmagan taqdimotni yaratish (bo'sh, rangli jixozlangan yoki, tayyor shablondan foydalanib).

Otkrit - Mavjud bo'lgan (oldin yaratilgan) taqdimotni ko'rish yoki uzgartirish uchun ochish

Zakrit - Ekranda ochiq bo'lgan taqdimotni berkitish.

Soxranit - Ekranda ochiq bo'lgan taqdimotni saqlash.

Soxranit kak- Ekranda ochiq bo'lgan taqdimotni yangi nom ostida saqlab qo'yish yoki boshqa bir katalogga nusxasini joylashtirish.

Soxranit v formate NTML... -Ekranda ochiq b'lgan taqdimotni xotiraga gipertekst ko'rinishida saqlab qo'yish.

Parametri stranitsi... - Ishchi saxifasini formatlashga oid parametrlardan iborat dialog oynasini hosil qilish.

Predvaritelniy prosmotor -Bosmaga tayyorlangan taqdimotni saxifaga joylashishini oldindan ko'rish.

Pechat - Taqdimot faylni bosmaga chiqarishga oid parametrlardan iborat dialog oynasini hosil qilish.

Otpravit - Faylni boshqa kompyuterga jo'natish

Svoystva - Fayl haqida ma'lumotlar saqlash

Pravka menyusi

Kamandalarining mazmuni:

Otmenit izmeneniya - Ma'lumotlarni o'zgartirishga olib kelgan ohirgi bajarilgan xarakatni bekor qilish (orqaga qaytish).

Povtorit - Bekor kilingan harkatni qaytarish (oldingi ko'rinishga qaytish)

Virezat - Tanlab olingan slayd ob'ektning nusxasini xotiraga ko'chirib (kirkib) olish.

Kopirovat - Tanlab olingan slayd ob'ektning nusxasini xotiraga olish

Vstavit - Xotirada joylashgan slayd ob'ektning chiqarib kursor turgan joyiga qo'yish.

Spetsialnaya vstavka - Xotirada joylashgan slayd ob'ektning kursor turgan joyiga xar xil ko'rinishda chiqarish.

Ochistit - Slaydning tanlagan ob'ekt ichini yoki yozuvlarni tashqi ko'rinishini tozalash.

Videlit vsyo - Butun slaydda joylashgan ob'ektlarni tanlash

Dublirovat - Tanlangan slayd ob'ektining nusxasini yaratish

Udalit slayd - Tanlangan slayd ob'ektini o'chirish

Nayti... - Butun slaydda suz yoki suzlar ketma ketligini qidirib topish

qomondasi.

Zamenit... - Butun slaydda soʻz yoki soʻzlar ketma ketligini qidirib topib boshkasiga almashtirish qamandasi.

Vid menyusi

Kamandalarining mazmuni:

Obichniy - Taqdimotning oddiy koʻrinishiga oʻtish

Sortirovshik slaydov - Slaydlar roʻyxati koʻrinishiga oʻtish

Stranitsi zametok - Slaydlar kichiklashtirilgan xolatiga oʻtish

Pokaz slaydov - Slaydar taqdimotini koʻrish

Obrazets - Taqdimotni tayyor shablon koʻrinishiga oʻtish

CHerno beliy - Oq qora xolatiga oʻtish

Miniatyura - Kichiklashtirilgan xolatga oʻtish

Paneli instrumentov - Ekranda ixtiyoriy yordamchi tugmalar (asboblar paneli) satrini xosil qilish va Nastroyka tugmasi orqali bu panellarga yangi tugmalar joylashtirishi mumkin.

Lineyka - CHizgichlarni ekranda koʻrinishi yoki koʻrinmasligini taʼminlaydi.

Napravlyayushie - Slaydning urtasini koʻrsatish

Kolontituli - Yuqori yoki pastki kolontitullarni yaratish, koʻrish va ularni taxrirlash

Primechanie - Slaydning tanlangan elementiga izox qoʻshish

Mashtab - Slaydlarni koʻrinishi foizini uzgartirish

Vstavka menyusi

Kamandalarining mazmuni:

Sozdat slayd - Yangi boʻsh slayd yaratish

Dublirovat slayd - Ekranda koʻrinib turgan slayd nusxasini yaratish

Nomera slayda - Slaydga nomerini kushish

Data i vremya - Slaydga avtomatik ravishda bugungi kun va vaqt xaqida maʼlumotni qoʻshish

Simvol - Slaydga xar xil belgilarni qoʻshish
(masalan: © ® § ¼ ± ³ ² ¢ €)

Primechaniya - Slaydning belgilangan element mazmuni haqida izoxlarni yaratish
(izox sichkonchani shu elementga

koʻrsatganingizda ekranda xosil boʻladi)

Slaydi iz faylov - Tashqi joylashgan boshka fayldan slayd koʻshish

Slaydi iz strukturi - Tayyor strukturadan slayd koʻshish

Risunok - Bu kamonda yordamida slaydga rasmlar va xar xil grafik ob'ektlar qo'yiladi. Ushbu guruxda: Kartinki - tayyor rasimlar koleksiyasidan, Iz fayla - kompyuterda saklanuvchi rasmni, Avtofiguri - tayyor grafik shakllar, Ob'ekt Word Art - grafik jixozlangan matn va xokazo...

Nadpis - Matnga ustki yozuv qo'shish. Ustki yozuv slaydda emas balki aloxida qatlamda yaratiladi va uni varaqa bo'ylab siljitish mumkin.

Film i zvuk - Slaydga video yoki audio ob'ektni qo'shish

Tablitsa - Slaydga jadval qo'shish

Ob'ekt - Bu qomonda umumlashgan qomonda bo'lib, u alohida fayllarda saqlanuvchi Risunok, Karta va boshqa bir qancha murakkab ob'ektlarni doqumentiga qo'yishga xizmat qiladi.

Format menyusi

Kamandalarining mazmuni:

SHrift - Matnga tegishli xususiyatlarni o'zgartirish

Spisok - Matnni ro'yxat holatiga o'tkazish va ro'yxat ko'rinishini ko'rish va o'zgartirish

Viravnivanie - Slayd chegaralari bo'yicha ob'ektlarni joylashtirish

Intervali - Slaydda ob'ektlar o'rtasidagi masofani o'zgartirish

Registr - Slaydning ichidagi ob'ektning xarflar registirini o'zgartirish

Zamena shriftov - Ob'ekt xarflar shaklini boshqasiga uzgartirish

Razmetka slayda - Slayd turini o'zgartirish

Svetovaya sxema - Slayd rangli jixozlanishini o'zgartirish

Fon - Slayd orqa rangini o'zgartirish.

Primenit shablon oformleniya - Tayyor shablon rangli jixozlanishiga o'tkazish.

Sveta i linii - Slaydning tanlangan elementning rang va chiziklar hususiyatlarini o'zgartirish.

Prototip - Taqdimot elementlarini tayyor xolatlarini ko'rish yoki o'zgartirish.

Servis menyusi

Kamandalarining mazmuni:

Orfografiya... - Taqdimotning imlo xatolarini tekshirish tizimini ishga tushiradi.

Yazik - Xatolarni tekshirish tilini o'zgartirish yoki tanlangan so'zga sinonim topish.

Sravnenie i sliyanie prezentatsiy - Ikkita taqdimotni bir biriga ko'shish

Sovmestnaya rabota - Bitta taqdimotni boshqa kompyuter bilan birga yaratish

Makros - Mavjud makroslar bilan ishlash yoki yangilarini yaratish.

SHablони i nadstroyki - Dokument parametrlarini o'zgartirish

Nastroyka - Yordamchi tugmalar panellarini, menyu bo'limlarini ekranda

ko'rinishini yoki tartibini sozlash, klaviaturadan bajariladigan amallarni o'zgartirish.

Parametri - Dasturning asosiy parametrlarini o'zgartirish va uning ishlash xolatlarini sozlash.

Pokaz slaydov

Kamandalarining mazmuni:

Nachat pokaz - Slaydlar taqdimotini boshlash

Nastroyka vremeni - Slaydlardagi ob'ektlarni paydo bo'lish vaqtini sozlash

Zvukozapis - Slaydga tovush tayyorlash

Nastroyka prezentatsii - Taqdimotni ishga tushish va ishlash xolatlarini sozlash

Upravlyayushie knopki - Boshkarish tugmalarini ko'shish

Nastroyka deystviya - Ob'ektga mos xarakatni tanlash

Vstroennaya animatsiya - Tayyor animatsiyalashtirishdan foydalanish

Nastroyka animatsii - Taqdimotni ichidagi slayd ob'ektlarning animatsiya va audio imkoniyatlarini sozlash va ular tartibini ko'rsatish

Prosmotr animatsii - Slaydning animatsiyasini ko'rish

Smena slaydov - Slaydlarni bir biri bilan almashish xolatini tanlash

Skrit slayd - Slaydni ko'rinmas qilish

Proizvolniy pokaz - Slaydni ixtiyoriy tartibda ko'rsatish

Okno menyusi

Kamandalarining mazmuni:

Novoe - Taqdimot faylni ikkita oynada ko'rsatilishini taminlash.

Uporyadochit vse - Xamma ochik taqdimot fayllar oynalarini ekranda yonma-yon ko'rinishini taminlash.

Kaskadom - Xamma ochik taqdimot fayllar oynalarini ekranda ustma-ust ko'rinishini taminlash.

Sleduyushaya oblast - Keyingi soxa yoki slayd ob'ektiga o'tish.

Yukoridagi buyruqlarni ko'p qismini biz yordamchi yoki tezkor tugmalar yordamida bajarishimiz mumkin. SHuning uchun vaktni tejash maksadida ko'p kompyuter foydalanuvchilari menyu xizmatlaridan kam foydalanishadi.

<https://support.microsoft.com/ru-ru/office>

<https://www.microsoft.com/ru-ru/microsoft-365/powerpoint>

https://uz.wikipedia.org/wiki/Microsoft_PowerPoint